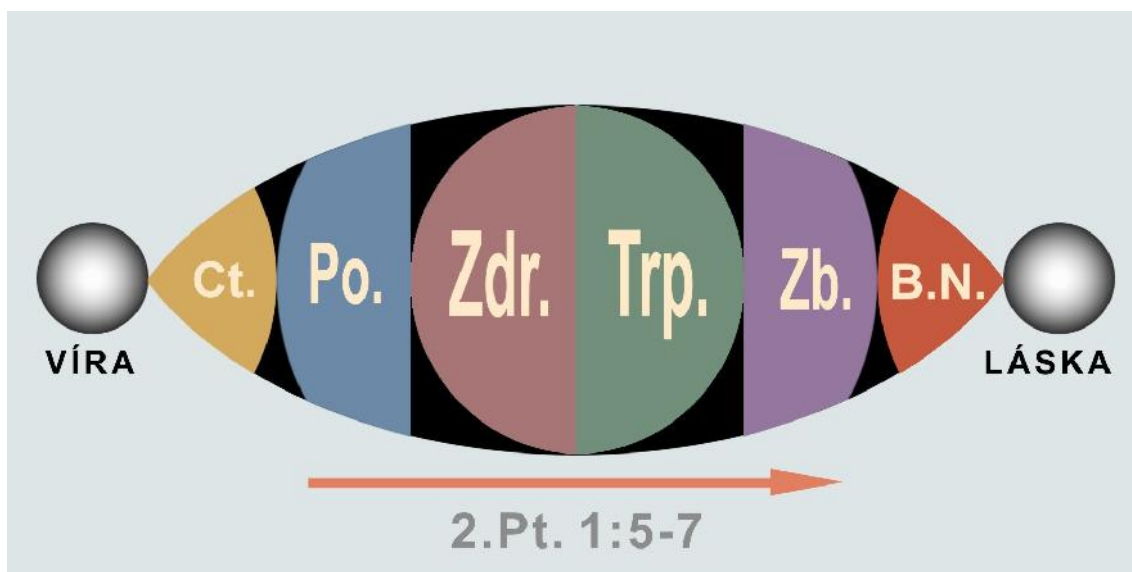

23. BRATRSKÁ NÁKLONNOST

Bratrská náklonnost, je tím nejzajímavějším a také nejhůře definovatelným atributem víry, který podle 2Pt1:5-7 máme přidat ještě ke své Víře. Zpočátku mi opravdu připadal téměř nadbytečný (viz. kap. 14.), jakoby se tato detailní vlastnost omylem připletla mezi takové kalibry, jako je Zbožnost a Láska. (Pojem Bratrská náklonnost se v tomto tvaru nikde jinde v Bibli nevyskytuje.) Dnes jsem si jist, že se jedná o nejdůležitější a také nejsložitější oblast duchovního života, kterou, pokud vím, jiná náboženství nemají – **společenský rozměr** celého Božího království. V křesťanství jde především o vztahy a ne jen k Ježíši Kristu, ale i k ostatním lidem. Křesťanská víra v Boha tedy vůbec není soukromou věcí, jak lidé často a ne jen nevěřící, říkají.

Nikdo nemůže mít NEBE jen sám pro sebe, je třeba se na tento fakt náležitě připravovat už zde na ZEMI.

Osobní Zbožnost jednotlivce by měla vždy Bratrskou náklonnost předcházet, bez ní by totiž tato vlastnost postrádala nadpřirozený rozměr Ducha Kristova a uplatňovala by se pouze podle lidských měřítek. Pak bychom se v ní snažili jen marně vylepšovat své světské, morálně společenské zvyky. To by nestačilo. Církev je tělem Kristovým, proto by měla dovnitř i navenek fungovat jako skutečný živý organismus. Neil Cole k tomu říká:

„Abych to řekl zcela jasně: církev je organická, není to jen metafora. Církev není jako organismus; církev je organismus a jako všechny ostatní organismy by měla být zdravá, plodná a přirozeně se reprodukovat podle svého vlastního druhu.“ Neil Cole: „Církev 3.0“

To sice odpovídá Písmu, ale ještě ne realitě.

Církev se zatím organizuje převážně po lidsku, tj. institucionálně jako jiné světské společenské organizace. Ani charismatické hnutí nepřineslo v této věci podstatné změny. Jistě nebude snadné najít pro takové společenství vhodný vzor v Bibli, tím méně v historii lidstva.

Současná sociální věda prý zjistila, že společnost (společenství) není předmětem, který by bylo možno exaktně popsat. Jde prý jen o konvenci, tedy o něco, co vychází pouze z dohody. Na čem se lidé dohodnou, že je společnost, to společnost je, jinak ji prý nelze lépe objektivně popsat. My s tím můžeme nesouhlasit, ale mám za to, že je to postřeh hodný pozornosti. Objektivní realita je totiž opravdu taková, fenomén společenství se nedá světským způsobem jednoznačně popsat.

Globální HRÍCH, který zasáhl celou planetu, nezpůsobil jen to, že Boha již nevidno, jak tomu bylo v ráji, ale i to, že lidstvo ztratilo schopnost tvořit organicky živé společenství.

Lidstvo HŘÍCHEM ztratilo identitu těla závislého na své hlavě. Lidstvo bez Boha je jako tělo bez hlavy a nemůže nalézat nic víc, než jen mrtvé mechanické náhražky, na kterých se lze opravdu jen dohodnout.

Pro současnou teologii ovšem pojem „organismus“ většinou není duchovní hodnotou, než jen jako metafora. Inspiraci by měli více hledat ne jen v Písmu, ale i v Bohem stvořených živých organismech a jejich společenstvech. Nejde jen o metafory, ale o nepřímou Boží řeč skrze stvoření.

V církvích se už dlouho učí, že Ježíš je hlavou církve (nevěsty Kristovy), která je jeho tělem skrze jediného jednotícího Ducha svatého a my, pokud jsme s ním smluvně spojeni, jsme zároveň údy jeho těla. Tomu věříme, protože to říká Bible na několika místech Nového zákona, ale realita je zatím velmi odlišná:

Nevíte, že vaše těla jsou údy Kristovými? Mám tedy z údů Kristových učinit údy nevěstky? Rozhodně ne.
1Kor 6:15

Tak jako Korintští asi nevěděli nic o tom, co je to živý organismus a co znamená být údem těla, vždyť klidně hřešili a smilnili dál, tak ani dnešní církve ještě nebere tyto verše vážně a chápe je stále jen jako metaforu pro názornější chápání lidské morálky. Metaforu „živý organismus“ může dnes použít kdekdo a myslet tím kdeco. Majitel firmy může klidně říci svému zaměstnanci: „Nemohu vám slíbit, že vás hned zítra nepropustím, neboť naše firma je jako živý organismus, který je stále v pohybu.“ Příliš jsme si zvykli na metafory, které jsme se naučili brát pouze jako něco „jako“ a pravý smysl nám pak může unikat. Některá podobenství v Písmu je třeba zkoumat i jako modelové analogie skutečnosti.

Tak jako tělo je jedno, ale má mnoho údů a jako všechny údy těla jsou jedno tělo, ač jich mnoho, tak je to i s Kristem.
1Kor 12:12

Tomu rozumím tak, že i naše těla jsou společenstvím. Nikoliv lidí, ale různých údů a ne jen těch, které jsou vidět na těle, ale i všech vnitřních orgánů jako jsou játra, ledviny, slezina, apod. a dokonce i všech buněk v těle, které v něm také fungují jako samostatně živé biologické jednotky. To všechno podléhá jen jedinému pánu, lidskému duchu, který oživuje celé tělo.

Kristovým tělem je celý nebeský Jeruzalém ve stejném analogickém smyslu.

Na staršovstvu naší církve dlouho rokovali o tom, jestli Bůh preferuje víc jedince, nebo společenství. Když se dlouho nemohli dohodnout, usnesli se pak na tom, že preferuje jedince. Nikoliv však lidského, ale osobu Božího Syna. Proti tomu nelze nic namítat, ale pravda tím byla opět poněkud zastřena.

Pokud si zvykneme na to, poměřovat sami sebe vůči Kristu jen na individuální rovině jako osobu vůči osobě (Ježíš opravdu chodil po této ZEMI jako jediná osoba), snadno nám unikne ten rozdíl, že naším tělem není a nikdy nemůže být církev, ale Kristovým ano.

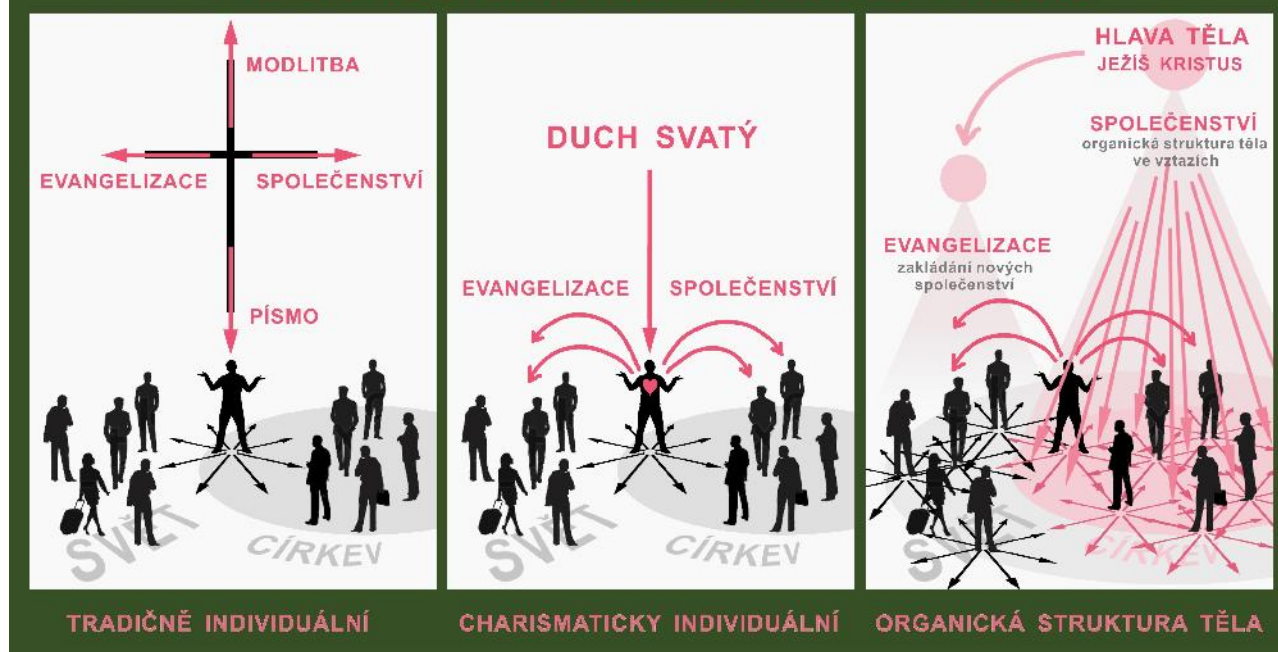
Tři úrovně společenského rozměru víry

Jak je to s otázkou společenství ve třech základních levelech víry ukazuje nové schema: První úroveň vychází z tradičního učení, které sice bere Písmo jako zjevené Slovo Boží, dokonce počítá i s vlivem Ducha svatého, ale svým smýšlením zůstává na ZEMI. Ježíš je někdo, kdo je v NEBI a sesílá Ducha svatého, aby nám pomáhal. Křesťanský život se vykládá pomocí kříže. Rameno směřující nahoru znamená modlitbu, rameno dolů četbu Písma a horizontální ramena se dělí o evangelizaci a službu v církvi.

Jako mnemotechnickou pomůcku bych to bral, mně se však nelíbilo to pravoúhlé, horizontálně-vertikální členění do kříže, které nemá nic společného s Kristovým křížem.

Kristův kříž není nic jiného, než římské mučidlo, na kterém Bůh obětoval svého Syna za naše hříchy. Význam díla Golgoty je ovšem nesmírný. Asi mi to tehdy připomnělo okultní geometrické manipulace s křížem, které nesnáším, ale o tom zde jistě nemůže být řeč.

TŘI ÚROVNĚ SPOLEČENSKÉHO ROZMĚRU V KRISTU

V tomto tradičním pojetí křesťanské víry bývá slovo o církvi jako těle Kristově pojímáno jako podobenství toho, jak se máme mít v církvi rádi, aby to svět na nás viděl a uvěřil. Asi jako se mají rádi údy v našem těle, tak se i my máme snažit o totéž z vlastních sil, a když v tom budeme věrní, přijde Duch svatý a pomůže nám. Jsem si jist, že se Bůh slitovává a jedná do jisté míry svou mocí i v těchto tradičních církvích.

Druhý level je charismatický, tedy orientovaný na charismata – duchovní dary. I tato víra však stále zůstává v individualistickém pojetí křesťanství. Je to již poloha víry v jistotu spasení prostřednictvím smlouvy s Kristem a ve smrt starého člověka vlivem působení Ducha svatého v nás, ale vztah ke společenství je stále ještě pojímán individuálně jako jen další apel na zdokonalení osobní Zbožnosti jedince.

Společenský rozměr křesťanské víry však přesahuje naši osobní Zbožnost do nových duchovních rozměrů, ve kterých nám Gal 2:20 už nebude stačit (Nežiji už já, ale žije ve mně Kristus.).

Jeden charismatický kazatel mi na to řekl: „Ano, tento Kristův život v nás (Gal 2:20) opravdu přesahuje naše životy a vylévá se z nás do našeho okolí!“ Velmi výstižně řečeno a opravdu to takto funguje (viz. prostřední schéma na obrázku). Stále je tu však malé neporozumění, stále chybí vlastní propojení celého těla s hlavou do jednotného živého organismu. Může snad Duch svatý, který je v nás a který se v lásce vylévá do našeho okolí, jen tímto vyléváním lásky zajistit živou strukturu těla? Myslím, že ne.

Duch svatý není jenom ten, kterého jsme charismaticky přijali (pozvali) do svého nitra, ale také ten, který vane ponebesím od Božího trůnu jako vítr a přináší ne jen nové dary a proroctví, ale také vstupuje i do našich vztahů a sjednocuje nás v jedno tělo. Na tuto dvojí funkci Ducha svatého se často zapomíná, proto i na tomto druhém levelu může převládat mylná představa, že církev je tímto živým organismem jaksi apriorně, tj. předem daným způsobem přímo v Duchu svatém bez ohledu na to, jestli tomu rozumíme a jestli se na tom nějak vědomě podílíme nebo ne. Takto to ale nemůže fungovat.

Vede to pak jen k takovým představám, že jednotu Božího lidu vůbec není třeba budovat, stačí prý když co nejvíce členů všech církví bude mít Ducha Kristova ve svém srdci a v něm už je přece tato jednota apriori obsažena. Stačí prý jen v lásce budovat konkrétní vztahy mezi jednotlivci na úrovni místního sboru. To je ovšem jen zidealizovaná představa, která je v zajetí náboženského ducha individualismu (subjektivismu).

Takový duch nikdy nemůže vytvořit živý organismus a Bratrská náklonnost z 2Pt1:5-7 pak zůstává jen jakýmsi morálním doplňkem osobní Zbožnosti jedince.

Zbožnost to je – já a Bůh.

Bratrská náklonnost ovšem není jen – já a ostatní, ani – já s Bohem a ostatní, ale spíše – Bůh ve všech a skrze všechny ke všem ostatním.

Tradiční i charismatické církve jsou dnes společensky vázány institucemi a charismatické ještě navíc k tomu právě těmi charismaty. Je poněkud paradoxní, že duchovní dary jsou sice Bohem dávány jednotlivcům, což svádí k preferenci duchovně schopných individualit, ale naproti tomu mají všechny (až na jeden – modlitba v jazycích) sloužit ke společnému růstu a prospěchu celé církve, tedy dary slouží společensky.

Každému je dán zvláštní projev Ducha ke společnému prospěchu. 1Kor 12:7

Proto rozhodně nebude třeba rušit kvůli novým věcem nic z toho, co už církvích je. Ani instituce (alespoň prozatím, i když jsou v principu neživé a starozákonní), tím méně charismata.

Mnozí jsou už totiž tak navyklí na instituce, že už nebudou sto přijmout nové věci organické církve, aniž by na individuální rovině přišli o své spasení. Tím spíše nepomine ani zájem o duchovní dary, naopak jich bude potřeba mnohem víc.

Třetí level – organická církev - rázem tvoří z obou předchozích proces proměňování a tím také ruší jejich starou nesmiřitelnost.

Jde opět o dialog mezi NEBEM a ZEMÍ. Tradiční víra vnímala Boha pouze na NEBI. Charismatická víra vnímá dnes Boha především v Duchu svatém bydlícím v člověku zde na ZEMI. Třetí level již sleduje dialog mezi NEBEM a ZEMÍ. Novým způsobem rehabilituje pohled k NEBI, kde Ježíš jako autorita všech mocností a sil a hlava církve sedí po pravici Boží.

Mám za to, že Bůh zároveň novým způsobem, jaký ani Písmo konkrétně neuvádí, umocní i nové duchovní dary. Zatím jsem neslyšel, že by Bůh pomazal konkrétními duchovními dary celý tým služebníků zapálených pro společnou vizi. Tímto darem by nedisponoval nikdo sám, ale pouze společně jen jako celá skupina. Možná, že už někde mají takováto požehnání a svědectví o jejich účinnosti. Věřím, že i takové dary se budou objevovat stále častěji a prohlubovat se v projevech Boží moci (viz. proroctví Jima Gola v Praze 1997).

Tento nový level zobrazuje třetí schema na obrázku.

To nové a nezvyklé je na něm to, že Duch svatý nepřichází jen do srdcí věřících členů církve, ale vyplňuje také celý prostor vztahů mezi nimi.

Ve své profesi scénografa jsem se celý život zabýval časoprostorem, jeho tvarováním a jeho možnostmi jako nositele významu v dramatickém umění. Proto si v Bibli (i v těchto stránkách) více všímám duchovního prostoru, ve kterém se všichni pohybujeme.

Jsme-li přeneseni do hájemství Kristova, jsme přeneseni do nového duchovního prostoru, ve kterém jsme dříve nebyli, a který je třeba lépe poznat a definovat. Je to něco, co nás v církvi obklopuje a je všude mezi námi i když jsme sami doma. Kdybychom znali Ducha svatého jen každý sám ve svém srdci, co by nás pak sjednocovalo v jedno tělo?

V jednom kázání kazatel horlivě zdůrazňoval pojetí Božího království „v nás“ na úkor „mezi námi“ podle verše:

Když se ho farizeové otázali, kdy přijde Boží království, odpověděl jim: „Království Boží nepřichází tak, abyste to mohli vypožorovat; ani se nedá říci: Hle, je tu nebo je tam! Vždyť království Boží je mezi vámi!“ Luk 17:20-21

Nový studijní překlad KMS dbá více na jazykovou přesnost a místo výrazu „mezi vámi“ překládá „uvnitř vás“:

Když se ho farizeové otázali, kdy přijde Boží království, odpověděl jim: „Boží království nepřichází tak, abyste to mohli pozorovat; ani neřeknou: Hle, je tu nebo je tam. Neboť hle, Boží království je uvnitř vás.“ Luk 17:20-21 (KMS)

Tento studijní překlad ovšem ve výkladových poznámkách pod čarou umožňuje i tu starší ekumenickou, méně charismatickou verzi „mezi vámi“ a tím nám umožňuje porozumět též tomu poněkud opomíjenému, společenskému rozměru Ducha, který nás v církvi obklopuje jako prostor těla – církve ze všech stran.

Snažil jsem se pochopit kazatelovu horlivost předůraznit „Boží království v nás“ na úkor „Boží království mezi námi“. Mluvil tak, jako kdybychom si to všichni chtěli myslet špatně. Snad nás chtěl vyvarovat od náboženských předsudků a představ, že Boží království je pouze v NEBI a nám nezbyvá nic jiného, než k němu jen nábožensky vzhlížet. Snad?

Já myslím, že to Ježíš řekl proto, aby židé nedoufali, že Boží království přijde politickou cestou vnějším vítězstvím nad římskou okupací.

Dalším takovým veršem, ve kterém studijní překlad KMS znovu zdůrazňuje „ve vás“ místo „mezi vámi“ je verš Kol 1:27:

Bůh jim chtěl dát poznat, jak bohatá je sláva jeho tajemství mezi pohany: Je to Kristus mezi vámi, v něm máte naději na jeho slávu. Kol 1:27

(...tím tajemstvím je Kristus ve vás, naděje slávy. Kol 1:27 KMS)

Další verše, kde se vyskytuje vztah: „mezi vámi“ versus „ve vás“ jsou: Kol 1:6, Fil 2:5, 2Kor 13:3, 2Kor 13:5. Oba postoje se v nich vyrovnaně střídají a ve dvou případech (2Kor 13.3 a 5) i studijní překlad KMS použil obě varianty, vždy s opačnou možností v poznámkách pod čarou. Jak tomu porozumět?

Pravdivé jsou oba výroky. Duch svatý (Kristus a jeho království) není jen v nás, ale také mezi námi, neboť vane celým ponebesím od Božího trůnu až k nám jako vítr. Naší osobní Zbožnost buduje Duch, který je „v nás“, ale naší Bratrskou náklonnost vytváří ten Duch, který je „mezi námi“. Duch svatý snadno zvládne obojí současně. Jde stále o téhož Ducha svatého, on chce proměňovat ne jen naše životy vnitřně, ale i duchovní prostor, který nás obklopuje ve společenství.

Duch svatý zasahuje určitou část ponebesí tím, že do ní vnáší kousky NEBE skrze anděly a církve. Církev by měla tento prostor postupně zabírat a vysvobozovat ze satanových spárů.

Ponebesí totiž není duchovní prostor, který je jen někde vysoko nad námi a kde probíhá duchovní boj andělů s mocnostmi temnoty, ale začíná hned od podlahy mezi našima nohama a vyplňuje veškerý soukromý i veřejný prostor **mezi námi**. Proto jsem do třetího schématu na obrázku zakreslil na podlaze pod každou postavičku v církvi i ve světě směrovou růžici šipek, znázorňující společenské vazby ve všech směrech do všech oblastí života.

Paprsky Božího působení přicházející od Krista – hlavy církve – zasahují přímo do těchto vazeb a tím tvoří organickou, živou strukturu těla.

My jsme cihly, ale Duch svatý není jen v každém z nás, ale i v té maltě, která nás spojuje v jeden dům.

Jsem však přesvědčen, že Duch svatý očekává naši spolupráci a jen zřídka překračuje kompetenci naší svobodné vůle. Je třeba si uvědomovat svou údivitost v těle. Pán sám bez našeho svolení a spolupráce bude jen málo zasahovat přímo do našich vzájemných sociálních vztahů.

V duchovním životě jsme tak navyklí na subjektivní svět, že i množná zájmena: „my“, „vy“, „nás“, „nám“ nebo „naše“ v modlitbách, v Písmu i v kázáních nechápeme společensky, ale pouze jen jako: „já, ty, on, ona, ono“, tedy zase jen jako „každý z nás zvlášť“.

Bude třeba prorocky přímo z Ducha svatého zjistit pravý význam těchto slov („my“, „vy“, „společně“ apod.) v Písmu:

Jste stavbou, jejímž základem jsou apoštolové a proroci a úhelným kamenem sám Kristus Ježíš. V něm je celá stavba pevně spojena a roste v chrám, posvěcený v Pánu; v něm jste i vy společně budování v duchovní příbytek Boží. Ef 2:20-22

HLAVNÍ MYŠLENKY TÉTO KAPITOLY:

Bratrská náklonnost představuje nejdůležitější a také nejsložitější oblast duchovního života, kterou jiná náboženství nemají.
Je to **společenský rozměr** Božího království.

Nikdo nemůže mít nebe jen sám pro sebe a je třeba se na tento fakt náležitě připravovat už zde na zemi.

Globální HŘÍCH, který zasáhl celou planetu, nezpůsobil jen to, že Boha již nevidno, jak tomu bylo v ráji, ale i to, že lidstvo ztratilo schopnost tvořit organicky živé společenství.

*Lidstvo bez Boha je jako mrtvé tělo bez hlavy
a nemůže nalézat nic jiného,
než jen mrtvé mechanické náhražky,
instituce,
o kterých se lze jen vzájemně rozumově dohadovat.*

*Společenský rozměr křesťanské víry
přesahuje osobní Zbožnost jedince do nových duchovních rozměrů,
ve kterých nám osobní vyznání:
„Nežiji už já, ale žije ve mně Kristus.“ (Gal 2:20)
už nebude stačit.*

*Bratrská náklonnost není jen – já a ty,
ani – já s Bohem a ostatní,
ale spíše – my a oni,
nebo také Bůh ve všech a skrze všechny ke všem ostatním.*

**Jde o dialog mezi nebem a zemí.
Tradiční víra vnímá Boha pouze na nebi.
Charismatická víra vnímá dnes Boha především v Duchu svatém
bydlícím v člověku zde na zemi.**

*Třetí level již sleduje dialog mezi nebem a zemí.
Novým prorockým způsobem rehabilituje pohled k nebi,
ale i pohled z nebe zpět na zem.
Ježíš jako autorita všech mocností a sil a hlava církve
nás chce lépe propojit v jeden živý organismus.*

**Církev je chrám a my jsme jednotlivé kameny.
Duch svatý ovšem není jen ten, který je v každém z nás,
on je i tou maltou, která ty kameny spojuje v jeden pevný celek.**

Ta malta je naše Bratrská náklonnost v Duchu svatém.

**Naše Bratrská náklonnost je živá osoba
a tou osobou je Kristus.**